

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibvs Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

4. De Summo Pontifice Rom.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

Decimo septimo quaeritur, An Cardinales tuta conscientia tacere queant, quando in consistorio aliquid contra utilitatem, & decus ecclesiae proponitur, siue in consistorio em deservit? *De hac questione Cardinal. Albanus de Cardinalibus quaest. 10.* Respondet, distinguendo: Aut certo, & evidenter est contra commune ecclesiae bonum, & tunc tuta conscientia, tacere veritatem Cardinalis non potest, quamvis sibi odium patiat: aut res dubia est, & tunc si maiori Cardinalium parti contraria sententia placuisset, & nihil profuturam suam sententiam Cardinalis certo, & manifesto, aut saltem bona fide intelligat, tuta conscientia contrariae maioris partis sententiae adherere potest: tunc enim non videtur errare: & in odium aliorum incidere, aut imprudens haberetur. Item suo suffragio nihil profus Cardinalis efficeret: & in dubiis prudenter aliorum consilium sequimur.

Decimo octavo quaeritur, Quis insignia Cardinalitiae instruit? Innocentius Quartus, in Privilegio Natalis Domini, anno salutis humanae 1244. Lugduni in concilio Generali 13. Cardinalibus viris excellentissimis creatis, eius Ordinis insignibus proprium in signe, pileum rubrum dedit. Auctor est Martinus, qui in eo tempore vixit, in huius Pontificis vita: quo significabatur, eos etiam caput suum, si opus esset, pro ecclesiastica libertate tuenda offerre debere, & praesertim eo tempore, quo Romana Ecclesia à Federico II Imperatore vehementer oppugnabatur. Paulus I. publico Decreto precepit, proposita poena, ne quisquam pileum rubrum, praeter Cardinales gestaret. Quibus etiam primo sui pontificatus anno pannum coccinei coloris dono dedit, quo equos, vel mulas ornarent, cum equitarent, voluit praeterea decretum edere, ut galeri Cardinalium ex serico coccineo fierent. Sed id quo minus decerneretur, vetuere illi, qui bene sentientes diminuentiam ecclesiae pompam, non augendam cum detrimento Christianae religionis praedicabant.

Decimo nono quaeritur, An sine Cardinalium consilio possit Romanus Pontifex ardua ecclesiae negotia tractare, expedire, atque conficere? cuiusmodi fuit creare Cardinales, Episcopos transferre, generalem legem promulgare, feuda magna concedere, Legatum à latere mittere ad provinciam, vel Regem, vel principem, bellum indicare, alienare res pretiosas ecclesiae. *De hac questione Cardinal. Albanus tractat. de Cardinalibus, q. 39.* Multi pontificis iuris Interpretes senserunt, id non posse facere summum pontificem sine consensu cardinalium. Sic Ioan. Monachus in e. Super eo. de Heretic. in sexto, Cardinalis in consilio 150. & in Repetit. super cap. Perpendimus, de sententia excommunic. & in cap. Litter. de electio. Archidiacon. in cap. Sicus quidam, vigesima quinta quaestio prima, & in c. Cum Redemptor, 11. quaestio. 1. Baldus in l. cum multa. C. de bonis, qua liberis, Iason in l. placet. C. de sacrosanctis Ecclesiis, Aretinus in l. 2. ff. Solutio matrimonii. Felinus sibi contrarius in e. vit. §. 1. de officio iudic. delegat. Unde Martin. Laud. tractat. de Cardinalibus, 1. quaestio. 2. & Barbatius tractat. De praesentia Cardinalium, & consil. 40. volum. 4. aiunt collegium cardinalium quasi possessionem habere, ne sine eorum consensu ardua negotia expediat Romanus pontifex.

Communis, & vera sententia est, ut testatur Cardinalis Albanus loco citato, absolute & simpliciter posse pontificem negotia ardua expedire sine Cardinalium consensu: habet enim suam potestatem, & iurisdictionem proxime à Christo Domino, non ab homine: adhibet ad sua consilia Cardinales, sed non eget ipsorum consensu, ut ratum sit, & firmum, quod facit.

Vigesimo quaeritur, Cardinales quot gaudeant privilegii? Quidam vsque ad ducenta privilegia percensent; Alii vero multa pauciora. Nobis satis erit, insigniora, & vsu recepta numerare.

Primum est: Si damnatus ad patibulum duceretur, & Cardinali obuiam factus, ab eo veste, aut pileo tegeretur, liber euaderet. Hoc privilegium consuetudine introductum est. *Cardinalis Albanus q. 42. ex Abbate, Baldo, Paulo,*

Saliceto, Felino, quamvis Antonius Corsetus in singul. verbo Cardinalis hanc consuetudinem improbet, quippe qua homines ad facinus audaciores redderentur, & maleficia manerent impunita.

Secundum: Cardinales in testamento condendo militum privilegium habent: non enim tenentur legibus Civilibus, quibus in testamentis solemnibus quaedam formula iuris requiritur. *Abbas, quaest. 42. ex Bal. Socino.*

Tertium: A sententia toto Cardinalium consensu data, minime appellatur. *Alban. q. 42. ex c. ecclesia habet Senatum 16. q. 1.*

Quartum: Qui Cardinales offendunt, puniuntur tanquam laesae maiestatis rei, eo quod sunt ipsius Romani Pontificis velut partes, & membra. *Felini, de panis.*

Quintum: Cardinali asserenti se Romani pontificis Legatum esse extra curiam, fides habetur: eo quod sine legatione Cardinales extra curiam ire non solent. *Card. Alban. quaest. 41. ex Ioan. Andr. Baldo, Abbate.*

Sextum: Cardinali sibi aliquid viuae vocis oraculo demandatum esse creditur. Similiter in causa Cardinalis commissis, ac demandatis eius dicto fides habetur. *Cardin. Alban. eadem quaest. 42. ex Ludo. Baldo, Saliceto.*

Septimum: Cardinales Episcopos Romanus pontifex fratres appellat, tanquam in munere, & officio episcopali adiutores: Ceterum Diaconos Cardinales filios vocat, non fratres, quia non sunt Coepiscopi; at vero cum eos cum episcopis Cardinalibus coniunctos appellat, fratres omnes simul compellere consuevit: ei enim omnes asserunt, sicut Canonici suo Episcopo. *Gloss. in c. 1. in verbo, Fratres, de renuntiis. in 6. & Gloss. in Extravaug. Execrabilis, in verbo. Cum fratribus de praben. inter Extravaug. Ioan. 22. Cardin. Alban. de Cardin. q. 5.*

Octauum: Quamvis Romani pontificis Vicarius in Vrbe plena iurisdictione fungatur; attamen qui sunt Cardinalibus subiecti, à suis Vicariis iudicantur, & ad eos remitti debent. *Card. Alban. q. 42. in privilegio 15.*

Nonum: Cardinalibus indigentibus, debet summus Pontifex subvenire: caput enim suis membris indigentibus succurrit. *Cardin. Alban. quaest. 42. in privilegio.*

Decimum: Soli Cardinales Legati à latere nuncupantur extra curiam missi. *Alban. quaest. 42. in privilegio 22. & 23.*

Vndecimum: Is, qui ad Cardinalis dignitatem euahitur, eo ipso ab omni patria potestate liberatur. *Glossa in Extravaug. Execrabilis, de praben. inter Extravaug. Ioan. 22.*

Duodecimum: Cardinales sententia suspensionis, vel interdicti in diplomate pontificio, vel Motu proprio, mandato, vel constitutione generaliter promulgata, minime afficiuntur, nisi specialis eorum mentio facta sit. *Alban. quaest. 42. privilegio 31. ex Ioan. Andrea.*

Decimum tertium: Cardinales dicuntur Ecclesiae Senatores; ac proinde Illustres personae censentur. Episcopi enim ac ceteri, Clarissimi vocantur. *Alban. quaest. 22. in privilegio 35. & 36.*

C A P. IV.

De summo Pontifice Romano.

Primum quaeri solet, Vndenam summus Romanus Pontifex dictus sit Papa? Nonnulli putarunt, hoc nomen Papa, esse ex duobus Latinis nominibus conflatum, ut idem sit Papa, qui pater patrum, & Romano Pontifici tantummodo esse tributum, quod is sit pater patrum, quia est omnium Episcoporum, Archiepiscoporum, Primatum, & Patriarcharum honore, dignitate, auctoritate, & iurisdictione primus. Mihi vero probabilius videtur, quod alii prodiderunt, hoc nomen pater patrum, tribui quidem Romano pontifici, ut totius Catholicae ecclesiae praesuli, siue patri; nihilominus tamen ab ea nomen Papae esse diuersum. Extat enim ex concilio provinciali Epiti coactio, quod manuscriptum in Bibliotheca Vaticana seruat, Epistola ad Hormisdam Papam scripta, cuius est inscri-

ptio: Iohannes, Mattheus, Constantinus, & c. Domino nostro per
cuncta Sanctissimo, & Beatissimo Patri patrum, Commisere,
ac Principi Episcoporum Hormisda Papa. Vbi Hormisda, &
pater patrum simul, & Papa vocatur, ac proinde diuersae
significationis videntur esse nomina.

Porro vera, & germana Papae nominis interpretatio est,
ex Graeca voce Πάππας, id est, pater: quamuis quidam de-
ducant à Pappus, id est, auus. Sed in prima significatione
passim acceptum nomen legimus, ut scribit Vualfridus cap.
7. de rebus Ecclesiasticis. Et quamuis prima sui origine, & si-
gnificatione idem sit Papa, qui pater, vsu tamen, & con-
suetudine transit in nomen honoris, & dignitatis: ita ut
Episcopi, tanquam colendi, ac venerandi patres, soli vo-
cari ceperint Papae. Extant enim multa exempla apud
Cyprianum, Hieronymum, Augustinum, Rufinum, Sul-
pitiu Scuerum, Sidonium Apollinarem, quibus Episco-
pi Papae dicuntur. Nec solum praefatis illis temporibus sic
vocabantur, sed etiam apud S. Eulogium Cordubensem,
qui floruit anno salutis 850. hoc nomen commune erat o-
mnium episcoporum: frequentius tamen summo Roma-
no Pontifici tribui solebat, ut facile colligi potest ex Epistol.
Cassiodori, Nicephori lib. 14. cap. 34. refert Caelestinum Roma-
num Pontificem privilegia concessisse. Cyrillo Episco-
po Alexandrino à se citato Legato in Sancto Concilio
Oecumenico Ephesino, ut Papa diceretur, mitraque ute-
retur: eate, si Papae nomen tunc erat commune omnium
episcoporum, nescio quodnam privilegium Cyrilli esset,
ut Papa diceretur. Verius est quod scribit Theodorus
Balsamo in nono Canone Photii. tit. octavo, Caelestinum con-
secrasset Cyrillo, ut in sacris Missarum solemnis more Ro-
mani Pontificis Phrygio uteretur, quo antea eo tempore
semper vsi sunt Episcopi Alexandrini. Idem autem erat
Phrygium, quod alio nomine dicitur Galium: quo plena
potestas Archiepiscoporum significatur, quodque Archi-
episcopis tanquam plenae potestatis insignie Romanus
Pontifex conferre consuevit. Cum autem cuius temporis
vsus obtinisset, ut Papae nomen Romano Pontifici tan-
tummodo tribueretur, & Schismatici illud sibi inuidia, &
odio ipsius Romani Pontificis facta superbo vendicarent,
Gregorius VII. anno salutis millesimo septuagesimo ter-
tio, sui vero Pontificatus anno tertio 6. Kalend. Martii, In-
dictione 13. Romae Synodum habuit aduersus Schmaticos:
vbi inter alia plura constituit, ut Papae nomen vni-
cum esset in vniuerso Christiana religionis orbe, nec lice-
ret alicui se ipsum, vel alium, praeterquam Romanum Pon-
tificem, eo nomine appellare. Haec in registro Epistol.
Gregorii VII. in Bibliotheca Vaticana asseruatur, vbi e-
iusdem Synodi conscripti Canonis continentur. Graeci
hunc ipsum morem seruant, ut Papam appellant roma-
num Pontificem, & ipsum eo nomine temper intelligant,
ut apparet ex scriptis Nicetae Coniati. refertur non-
nulli, ex Paulo Diacono in historia Longobardorum lib. 4. ca-
pit. 36. tempore Caroli Magni, Constantinum Imperato-
rem Constantinopolitanum, & Patriarcham eiusdem Vr-
bis inter se constituisse, ut Romanus Pontifex, Papa dice-
retur, & Constantinopolitanus Episcopus, Oecumenicus
Patriarcha.

Secundo quaeritur, Quibus nominibus Romanus Pon-
tifex fuerit communi vsu, & consuetudine vocatus? Scien-
dum est, ex iam dictis Romanum Pontificem, & esse Ro-
manae Urbis Episcopum, Clerum, & populum habentem,
& Archiepiscopum Suffraganeis quibusdam Episcopis
praesidentem, & Occidentis Patriarcham, & summum to-
tius ecclesiae Catholicae caput, videlicet Pastorem, & Prae-
sulem. Tanquam Urbis episcopus, habet Romae generalem
Vicarium, qui est vnus de Cardinalibus. Tanquam Archi-
episcopus habuit olim, ut suae ditioni subiectos octo epi-
scopos Urbis vicinos, postea septem, nunc sex duobus epi-
scopatibus cum aliis coniunctis: Et hi sunt sex episcopi
Cardinales. Et quo tempore Longobardi in Italiam irruer-
unt, quatuor tantum in Italia Archiepiscopi recens-
bantur, Romanus nempe, Mediolanensis, Aquileiensis, &

Rauennatensis, teste Sigonio libr. 1. de Regno Italia. ut Patriar-
cha Occidentis, praefuit Romanus Pontifex omnibus Ar-
chiepiscopis, & Primatibus per Italiam, Galliam, Germani-
am, Angliam, Hungariam, Poloniam, Suetiam, Norue-
giam, Hyberniam, Hispaniam, Numidiam, Carthagi-
nem, & Africam, constituit: vt vero est totius ecclesiae Ca-
tholicae Antistes, omnibus ecclesiarum episcopis, Archiepi-
scopis, Primatibus, & Patriarchis praefuit, & iura dat. Hinc
fit, ut ad intelligenda multa, quae in Canonibus ecclesiasti-
cis, Conciliis, ac Patribus dicuntur, necesse sit: has omnes
potestates in vnum Romanum Pontificem coactas, & pe-
discernere. Quaedam enim de ipso traduntur tanquam
Vrbis episcopo: nonnulla tanquam de Archiepiscopo,
quaedam tanquam de Occidentis Patriarcha à ceteris
quatuor praecipuis Patriarchis, Constantinopolitano, A-
lexandrino, Antiocheno, Hierosolymitano in iurisdic-
tione, ac potestate distincto: nonnulla vero de eo dicuntur, tan-
quam de summo totius ecclesiae praefule, & Christi Vica-
rio, ut suo loco dicemus. Deinde Romanus Pontifex pri-
scis etiam temporibus vocatus est Sanctissimus, Beatissi-
mus, & Dominus noster: Chalcedonense Concilio Patres
scpe Leonem primum Sanctissimum, & Beatissimum ap-
pellarunt. Concilium episcopi coactum supra commemoratum,
Hormisdam papam, Dominum nostrum vocauit.

Porro Sanctissimus & Beatissimus, nomen est tribu-
tum ratione muneris, officii, potestatis, & dignitatis, quia
Rom. Pontifex est Christi Vicarius, quamuis huiusmodi
nomina Leoni I. ceperint tribui tanquam praefuli cui-
dam, vitae & morum integritate Sanctissimus, & magna
praedicatione, commendationeque dignissimus. Postea ve-
ro sunt ea nomina retenta ratione muneris & officii, quod
Pontifex gerit. Simili prope ratione Christianissimi no-
men vni Francorum regis, dati cepit, eo quod Christi fi-
dem & religionem egregie tuerentur, quod quia alii et-
iam successores praestiterunt, quasi haereditarium mansit
in Francorum regibus: sicut & Catholici nomen in regi-
bus Hispaniae, ob Fidei Catholicae patrocinium. Grego-
rius vero primus, honorificis nomina humilitatis studio
recusans, & fugiens, seruus seruoque Dei, vocari voluit.

Tertio quaeritur, an Oecumenici & vniuersalis epi-
scopi, vel Patriarchae nomen vere, & proprie pontifici Ro-
mano, dari iure possit? duo hic quaeruntur. Vnum est, an
huiusmodi nomen Romano Pontifici vere tribui queat?
Alterum est, Vndenam Patriarcha Constantinopolitanus
hoc sibi nomen vendicari? Sciendum est, tempore Pelagii
Secundi, ut constat ex Gregorio lib. 4. Epistol. 36. & ex Epistola
ipsius Pelagii secunda tom. 2. Conciliorum ortam fuisse con-
trouersiam inter ipsum, & Ioannem Episcopum Con-
stantinopolitanum, hic enim sibi Oecumenici episcopi &
Patriarchae nomen arrogabat, cui Pelagius Secundus ve-
hementer obstitit: ac deinde his & controuersia per ali-
quot saecula durauit, scilicet vsque ad Leonem Nonum,
pontificem Romanum. Tempore Gregorii primi, episco-
pus Constantinopolitanus seipsum Oecumenicum epi-
scopum & Patriarcham vocabat, quem etiam propterea
Gregorius magnopere reprehendit, ut constat ex lib. 4. E-
pistol. 32. 36. 38. & 39. & libro septimo, Epistola trigesima, In-
dictione prima ambo Pontifices illi, Pelagius inquam, & Ge-
gorius contendebant non solum episcopum Constanti-
nopolitanum Oecumenicum, hoc est, vniuersalem vel
Generalem dici non posse, sed nec alium quemlibet eccle-
siarum Antistitem. Immo nec Romanum pontificem sibi
hoc nomen assumpsisse. Idque vnico hoc illi argumento
colligebant: nam si vnus episcopus Oecumenicus dica-
tur, consequitur, ut ipse solus sit episcopus. Sicut enim
Oecumenicum Concilium tantum est vnum: nec enim
eodem simul tempore duo esse possunt: nam si vnum est
Oecumenicum, alterum tale esse non potest, & vnus est
mundus, qui vniuersum, aut vniuersitas vocatur, vnus solus,
qui est generalis luminis causa: vnus Deus, qui est gene-
ralis rerum omnium dominus. Sic si vnus vniuersalis epi-
scopus diceretur, is esset generalis omnium Antistes, & ef-

ser vnus, & omnium primus, & summus. Pari ratione vna sola est generalis ecclesia, quæ vna cunctas ecclesias coeret & continet.

Hæc controuersia multis sane negociis fauisset. Primo, quia supradicti Romani Pontifices videntur negasse Romanum episcopum posse dici Oecumenicum; cum tamen vere & proprie sit totius ecclesiæ Catholicæ Præful. Deinde, quia etsi vnus Oecumenicus Episcopus dicatur, non impedit, quo minus sint alii ecclesiarum episcopi: & tamen præfati Pontifices voluerunt, si vnus esset Oecumenicus, cæteros dici episcopos non posse. Postremo, quia quimus Pelagius & Gregorius diu, & multum obstiterunt, Patriarcha tamen Constantinopolitanus obtinuit, vt Oecumenicus Episcopus aut Patriarcha vocetur.

Gregorius libr. 4. Epist. 36. de hac tota questione sic ait: *Ante hos annis octo, sancte memoria decessoris mei Pelagii tempore frater, & Coepiscopus noster in Constantinopolitana Vrbe ex causa alia occasione querens Synodum fecit, in qua se vniuersalem appellare conatus est: quod mox idem decessor meus, vt agnunt, directis litteris, ex auctoritate Sancti Petri Apostoli, eiusdem Synodi acta cessauit. Hæc ille.*

Porro Episcopi Pelagii, vt habetur tomo secundo Conciliorum, sic habebat: *Vniuersis Episcopis illegitime conuocatis, Pelagius: Relatum est ad Apostolicam Sedem, Ioannem Constantinopolitanum Episcopum vniuersalem se scribere, vobisque ex hac sua presumptione ad Synodum conuocare Generalem; cum Generalium Synodorum conuocandarum auctoritas Apostolica Speli, Beati Petri singulari priuilegio sit tradita, & nulla vnquam Synodus rata legatur, quæ Apostolica auctoritate facta non fuerit. Quapropter quidquid in predicto vestro Conuenticulo, quia Synodus taliter præsumpta esse non potuit, statuisset ex auctoritate sancti Petri Apostolorum principis, & Domini Saluatoris vocis, quæ Beato Petro potestas em ligandi atque soluendi ipse Saluator dedit. Quæ etiam potestas in successores eius indubitanter transit: Præcipio omnibus quæ ibi statuisset, & vana, & cassata esse, ita vt deinceps nunquam appareant, nec ventilentur. Et post: Prædecessores vero Ioannis, & ipse Ioannes non fecerunt, sed seipsum epistolam atque libellos propria manu subscripserunt: quia hæcenus in Archivio Sanctæ Romanæ Ecclesiæ sub sigillis, & chirographis eorum vobiscum, habentur integri. Deinde subiungit: Nullus Patriarcharum profano vniuersalis vocabulo vnquam utatur; quia si summus Patriarcha vniuersalis dicitur, Patriarcharum nomen cæteris derogatur. Charitas vestra neminem vnquam in suis Episcopis vniuersalem nominet.*

Hæcenus Pontifex Eodem argumento vitur Gregorius libr. 4. Epist. 38. ad hunc modum scribens: *Vt de spectis fratribus, Episcopus appetas solus vocari. Et post: Ne si sibi pontificatus gradus gloriam singularitatis arripet, hanc omnibus fratribus denegasse videretur. Epist. 36. Si vnus Patriarcha vniuersalis dicitur, Patriarcharum nomen cæteris detrahitur. Gregorius, & Pelagius vniuersalis nomen ita acceperunt videtur, vt significent id quod est vnum, primum, & summum. Et quod cætera omnia eiusdem generis sua vniuersitate complectitur, & est cæteris omnibus superius, ac propterea est vnum, ac solum. Sic dicitur vniuersalis Ecclesia, sic mundus vniuersalis, sic Oecumenicum & vniuersale Concilium. Dices, Episcopum Constantinopolitanum vniuersalis nomen non sic acceperit. Esto, aiunt quidam; certe nomen quod sibi ille arrogabat, ad eum sensum alios traheretur; vnde non tam vsurpantis nomen, quàm inuidia vocabuli merito spectatur, & iure damnatur.*

Multi, multa de hac controuersia tradiderunt, & potius nominis quæstionem, quam rei esse dixerunt. Cæterum meo iudicio, rei est quæstio, non nominis. Neq; enim puto Pelagium, & Gregorium, & postea Leonem IX. tam acriter resistere voluisse, si nominis tantum quæstionem hæc esse censuissent.

Quare breuiter tota lis & controuersia hac ratione dirimitur. Verbum Græcum *oikoumenon* totum terrarum or-

bem significat: inde Oecumenicum idem est Græcis, quod vniuersale & generale. Oecumenicum Concilium, est vniuersale, aut generalis omnium Episcoporum Conuentus vnus, & summus. Oecumenicus Episcopus, est vniuersalis, aut generalis omnium Ecclesiarum præful. Qui ergo seipsum Oecumenicum Episcopum vocat, quamuis quidem non ea ipsa appellatione excludat cæteros Ecclesiarum Episcopos: vnum tamen ex duobus significat, vel eos esse inferiores, & sibi subiectos, vel se vna cum singulis episcopis in eorum Ecclesiis præesse: quorum vtrumque est absurdum: nam si primum, idem est Oecumenicus Episcopus, qui supremus, aut summus omnium Antistes. Et ob id duo Oecumenici præfules esse non possunt, sicut nec duo supremi aut summi Antistes, ita vt vnus sit cæteris omnibus superior, possunt quidem duo in vnoquoque genere esse summa per negationem, id est, quorum singulis nihil superius sit; sed non per affirmationem, id est, vt vnum quodque sit omnium supremum. Nam si duo sunt hæc ratione omnium summa, necesse est, vt vnum sit etiam altero superius.

Quare Oecumenicum Concilium, idem est, quod supremum, ac summum, non quod alia eo inferiora non sint, sed quod ipsum sit cæteris superius. Eadem quoque ratione in Monachorum, aut Religiosorum Ordinibus dicitur vnus Generalis, siue sit Abbas, Præpositus, Magister, vel Præfectus. Sunt quidem & alii Abbates, & Præpositi certorum Monasteriorum: sed eo tamen inferiores, ipse autem est Generalis, quia est summus totius Ordinis Præfectus, & fieri potest, vt ipse vel nulli cœnobio præsit, vel vt certo etiam Monasterio præficiatur, quod sit veluti caput cæterorum cœnobiorum. Si vero Oecumenicus episcopus dicatur generalis Antistes, qui sit omnium Ecclesiarum præful & pastor, & is vnus esse dicatur, sequitur, vt cæteri Episcopi non sint, sed tantum eius adiutores. Merito igitur magni illi Pontifices Pelagius & Gregorius Constantinopolitanum Episcopum reprehendebant, vt qui Oecumenici Episcopi nomen sibi vendicabat. Cæteri, aiebant, non erunt episcopi, si vnus est Oecumenicus, perinde ac si dixissent: si hoc tibi nomen adscribis, cæteros facis episcopos te inferiores, & tibi subiectos, vel tuos duntaxat adiutores. Et hoc est, quod Episcopus Constantinopolitanus Imperatorum potentia, & fastu superbo suffultus, volebat se nimirum esse Episcopatum & Patriarchatum primum atque supremum. Et processu temporis Episcopi Constantinopolitani Imperatorum potentia, & Reg. & Urbis magnificentia & splendore elati, cæterarum Ecclesiarum, & episcoporum consecrationes ad se reuocare conati sunt: ac post Photium Patriarcham Constantinopolitanum, Romanis Pontificibus conuenientibus illud vsurpati coeptum est, vt ambo episcopi, Romanus scilicet & Constantinopolitanus à Græcis Oecumenici, id est, vniuersales dicerentur. Hic quidem, Oecumenicus in Oriente; ille vero, Oecumenicus in Occidente. At cæteri Patriarchæ tres, Alexandrinus, inquam, Antiochenus, & Hierosolymitanus, vocantur episcopi & Patriarchæ præcipuarum sedium, videlicet Alexandria, Antiochiæ, & Hierusalem. Vnde post Photium, ita scribere consuevit Episcopus Constantinopolitanus: *Ego N. misericordie diuina Archiepiscopus nouæ Romæ Constantinopolis, & Oecumenicus Patriarcha.*

C A P. V.

De Romani Pontificis electione.

PRIMO quaeritur, *Quænam ad creationem Romani Pontificis requirantur?* Respondeo, multa: Primum, est electio, quod si is qui in Pontificem eligitur, Episcopus non est, electioni succedit consecratio, quia Episcopus creatur. Et quia Romanus Pontifex Metropolitanum superiorem non habet, ab Episcopis Romæ vicinis consecratur. Vnde eum episcopus Hostiensis consecrat. At vero si is qui eligitur, episcopus ante iam erat, nulla electioni consecratio succedit. Nam eo ipso quod

summos